

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Leshon ḥakhamim

Mondshain, Zelig Tsevi

Lemberg, 605 = 1866

י"הזעב

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9513

11.22
11.2

בעוה"י

לכבוד איש חמורות, מוכיח בשער, הדרת עמו ותפארת
עדתו, המשובח בחן שפתיו, הרב המופלא החכם המפואר,
מליץ דובר צחות, עושה צדקות ודורש מובת עמו, בכל
חושיה לו עשר ידות, אב בתורה ואב בחכמה, כש"ת מוה'

יש ש כר בער לעווינשטיין נ"י

דורש מהולל בעיר לבוב יע"א

יובל שי

ספר לשון חכמים

אדון נכבד! ווי לא ידע צכל אלה כי אלהים נחך עליון על רוצ
אחך נוחלי אש דה, צטאר רוח לך. ואשר מלאה כקן ירך לחורה ולתעודה
לופה לציה ישראל סך לחזק כל צדק, כי חגל למוסר און חכמים, צרכים
סוטלות חאונן צקסס על שפתך, צדצרי פי חכס חן דצר דצור על אופכיו,
חמהר לדצר לחות, והולק חן צשפתך, לטוכך עט סופר וחסיר. עליה למרוס
הנליחה, סציה סצו לקחה וחסונה צלדס לטיר צטירי ליון צלללי יהודי צזמרת
יה (ידיטע קלענגע) כרן יחד ככצו צוקר, והוכשלה הזאת חחה ירך להסיר
מכסול מדרך עומו, חרים כסופר קולך להגיד לחועים פטעס. קול קורא צמודצר
ליטר צערצה וסקילה לאלתנו, וסקילות צלצ עקוצ וכל רוח הוחל הטוה, חתה
היטרהו צדרך יטרה וכל מעגל טוצ, נופת הטופנה שפתחך, דצט וחלצ חחה
לסוכך, צעת חחל רוח הקודס לפעמוך וחלהצ לצ טווע ווסרך הטוצ צטועס
לקחך לעקות לך וועפטו. וכל ווקוס אשר ירחט שויר וסיה יעלה צכרס הי
לצאות חתה הצער כל חדק, חסדר כרס צחה, חזרע ללדקה וחטע טורק גפן
טוריה, חסקהו לצקרים ולרגעים חצחטו, עד יסגטגו פחרותו ויעטו פרי חצוה
כי הערוך כוטר לקחך וחזל כטל חמרתך לא יטוצו אליך ריקס כי חס עטו
אשר חפלה והלליה אשר סלחחס, כי לסון למודיס כחן לך הי אלהים לדעת
לעוה חת יעך דצר. צהעלוהך חת הנרות נר וולוה ונה אלהים כשמת חרס,
ויהי חור צכל ווסצוחטו. אשרי העדה לה ככה חלה דורס וכלה ווקיים, חיש
צצון וחכס יודע להלוך כגד רוח כל חרס, ויודע לכלכל דצרו צלדק ועל
שפתיו

שפתיו יוקיף לקח , כי ידעם ברבים ויכבד התורה להראות העמים והספרים את
 יפיה . הלוא כה דבריו כאש , לפניהם לב מולק כחוסה כדג יעס , וכפטיש
 יפולץ קלע לב אצן חסור ליתן תחזיו לב צפר , לב רגס , לב חניכה וחמלה
 לחונן ענוים ציטועה , להסכיל לדל ציוס רע . וגם רבות פטיי'ים גם אני מומך נכנתי
 צטועי אוחך מדבר על הציות חולב להצות אש המליכה , אס לטצט אס לחקר
 צטפתי נבין מלאחי חכמה והפחה רוח חיים צעלמות היצקות אשר יטועו דברי
 מליכותיך הנעימים . הכי קראו שמוך יספר , כי יסבר פי דוברי סקר עלינו . כי הראה כי
 קטן יעקב ודל צזוי צגוים על דבר דחו , אהה צחכמתך גולל חרפת חנס מלאחס כי תקח
 כפצות צניעס לח מליך , תדבר עוז צעדס לפני חורי וצרי ארץ הדואגים לעוצת
 עמים החוקים צללס . מהיר צמלאכת ה' לפני מלך תחילב ותהיה לפה ליוצני
 ארכנו , אל תחן מנוחה לך עד תוליא כאור ומפטנו , צהראוחך כי גם צנו חכמים
 וכזוכים ולא אלמן ישראל מדורשי' לטון וספר . מליץ יוסר סנד ותמטך חבל מלי'ים
 יודעי דת ודין עומך , כהחכס העלין המפואר הורס עוז לעמו ודובר טלום לכל
 זרעס , הראש לעדה ישראל הקדושה צלצוב יע"א , כגיד רצ צנוות , יועץ פלא ,
 יטצ צטצת תחכמוי , הארון מוה' ד א ק ט א ר ל א נ ד ע ס ב ע ר ג כ"י ,
 לתגיד לפני הוד כסא מלכנו יר"ה אשר יטיס להטיצ עם החוקים תחת טצט
 מלכותו , כי כנים אנחנו ומשרתיו עוטי רלונו , סרים למוטעטו ודורשים טלום
 מלכותו ומעתידיס צעדו טיכון טעו היקר עד צלי ירח ועד דוד דוריס .

לכן צזה צחתי צמגילת ספר כחוצ לכבוד התורה והחכמה , צו דוצניס שפתי יסרים
 חכמים כדוצים , חילי הלדק ידועים היסרים צלצותס , הנלחצים והנעימים
 צחייהס וצמוחס לא כפרדו מלאחנו , עוד לטעס ולזכרס חלות כפטיו , והמה לכה
 וסוחרה צעד סוחרי הטוב והטושה . וקראתי שמוך היקר כטעון תורק צראש ספרי , וסד
 סר הארץ ל א נ ד ע ס ב ע ר ג יענה כי רכצ אלהים רבותים הדוכצים צותי המדע חוכני
 ישראל ופרטיו רבים ואנטי'ס נחמד'ים כמוך חלופי יהודה , טכונים צחורה קיני צקודש
 לו נחוכים , למען לא יאמרו דורות יצואו כי חקר חכמים הינו צדור סזה , עם
 יטעו חילי מקוקן על מפלת החכמה וכי כעדריס דורטיה . ידע ישראל וגם
 דוד סצא יטעו כי התורה אשר הופיע אלהים מפארן אס דחה כטקס ציעקב
 המטק להחכמה ועוד הצלת מוקדה על מוצח לב ישראל וצאור חודה כראה אור ,
 עוד רד ישראל עם אל ועס קדוטי כאונן , ואדיריהס יטלחו לעיריהס אל מי
 החורה וצית יעקב ילכו צאור ה' , ואככי רק להחועים אשר אין להטיצ טותי דברתי
 ואיחל כי לא חדצה על און לא טועעת .

ואנכי מאהצת החכמים הרהצתי עז צנפטי להקדים לפיך מנחה קטנס
 חוחה , כגדה כל זקני עמנו אכבודך .

אף ידעתי מך ערכי , עם אני עס חיי ומס כחי כי איחל ליתן טס עולס
 וזכר

וזכר רצ בפעלי, אשר עוד כעלם מומי הירלחו לב חכמים, והלא מלער הוא לפכי
איס אשר טס לו על פני חולות וצין כזוכים יתהלל, לא יכלחי עלור צמלין
להעלות על הגליין רגשי הודה אשר קרבי יהמיון ויפרלו לעצור בדוחיו למען
הגד לעיני הטמט כ כצודו אשר כצוד חכמים יחל אטמח .

אדון! קצלני צלון כי גם טרים קדמוך הציאוני חדרם ובהיכלם כולו חומר
כצוד לשמי . עוד זכר אזכרה יום הלכתי בחצרת ראשי העדה המעוטה דפה היה
האדון המהולל דאקטאר בלומענפעלד' ה' עליו יחיה והגביר ראזינסטיין
כ"ע אשר הנה עם רעייתם הנחמדים יקרו וצנו ציה מקדס מעט ואז אך טעו
אכן הפכה ואכן מוסדות . ומדאגה צדצר אמרו צאזני : "אנחנו הצוכים היכל ה' נוי
יודע הימלאו עטרה יעמדו למיין לצא חלרוחיו לשמוע אל הרכה והתפלה" ואנכי
כטחתי על הצית דצרי צן אמוץ : עוד יאמרו ציך צאזניך לר לי המוקוס גטה
לי ואטצה . הנה הראוני כל זאת וקדמו טרים אחר כוגים אשר למרו בנן
היעצ צמקלות , הסמינו קול זמרה לפכי , כי צעה הזאת אנכי ורעי היקר החכם
הגביר הנעלה נוי יעקב גאלדעכצערב כ"י ורענו ה' צירקענטהאל כ"י ראשי
העדה ציכו צית תפלה , צית חולים , וצית ספר צעירנו .

ואוחירה לאל הטוב להאריך יומך ושכוחיך צנעימים ורצ טגוס לך
ולאחצני תורה אל יהי מכסול , מעטה חיל צחורה וחכמה ועץ הדעת חסקאו
לצקרים פרי יעשה לך לכלכלך לעה זקנתך , עוד חנוצ צסיצה דטן ורענן, כעחירה
עצדך אוהצך וכצוד חכמים ומוקיר רצן .

לבוב ג' לסדר עקב תרכ"ו

המחבר

זעליג צבי מאנדשיין
מורה דת משה בעיר באלחוב

המחבר

בשנת ה'תרע"ב יצא לאור בלודז